

Talmud

3.opetus Baba Mezia

opettaja: rabbi J.Melamed 7.12.2012

Shalom ystävät. Tänään haluan katsoa yhden Talmudin paikan. Tämä paikka on kompastuskivi niille, jotka ovat vasta alussa tutustumassa Talmudin tekstiin. Tämä Talmudin paikka tuodaan hyvin usein esille silloin, kun halutaan osoittaa miten juutalaiset viisaat ovat erikoisia. Monet ihmettelevät tämän tarinan perusteella, että minkälainen ihmeellinen suhde juutalaisten ja Jumalan välillä oikein on. Ja tämä teksti on traktaatista, jonka nimi on Baba Mezia- sivu 59.

Tämä tarina kertoo siitä, että käärme on tullut leivinuunin sisälle. Ja viisaat keskustelevat keskenään ruuista, jotka on valmistettu tässä uunissa. He keskustelevat siitä, että voiko tässä uunissa valmistettuja ruokatarvikkeita syödä? Ja nämä juutalaiset viisaat, jotka keskustelevat keskenään tästä asiasta, olivat oman sukupolvensa aikana hyvin tunnettuja juutalaisia opettajia. Ja tämä tapahtuma on 2000-luvun alussa.

Suurin osa juutalaisista viisaista oli sitä mieltä, että tämä uuni on saastainen, eikä siinä valmistettua ruokaa voi syödä. Mutta yksi heistä oli eri mieltä. Ja hänen nimensä oli Rabbi Elieser. Ja Rabbi Elieser toi esille kaikkia puolustusargumentteja, miksi ruokaa voi syödä. Mutta kaikki muut Rabbi olivat eri mieltä hänen kanssaan.

Silloin Rabbi Elieser sanoi; Jos minä olen oikeassa, niin puu todistakoon minun totuuttani. Ja tämän puun nimi oli Johanneksen leipäpuu. Ja kun tämä Rabbi lausui tämän sanan, tapahtui ihme, ja Johanneksen leipäpuu alkoi liikkua ja siirtyi 50 metriä. On olemassa myös mielipiteitä, että tämä puu siirtyi, tai käveli 200 metriä. Ja muut juutalaiset viisaat vastasivat tälle Rabbille, että tämä on ihme. Hyvä asia, mutta me emme voi ottaa todisteita puulta.

Silloin Elieser Rabbi sanoi heille; Jos minä olen oikeassa, niin vesilähde todistakoon minun oikeuteni. Ja silloin lähde joka oli laskemassa vuorelta, käänsi suuntaansa, ja vesi alkoi juosta ylöspäin. Ja muut juutalaiset viisaat sanoivat: Tämä on hyvä ihme, mutta emme voi ottaa todistuksia vedestä emmekä lähteestä.

Ja seuraavaksi Elieser Rabbi sanoi: ”Nämä seinät tässä talossa jossa me istumme, todistakoon minun oikeuteni.” Ja silloin seinät kallistuivat vinottain, ja oli vaara, että ne kaatuvat kokonaan. Silloin yksi niistä vastustajista nousi ylös. Ja hänen nimensä oli Rabbi Jeshua. Ja tämä Rabbi sanoi seinille; millä oikeudella te tulette meidän keskustelumme keskelle? Kun Rabbit keskustelevat, ei seinillä ole mitään oikeutta puuttua asiaan. Ja sen jälkeen tapahtui vielä yksi ihme. Seinät keskeyttivät kallistumisprosessin kunnioituksesta Rabbi Jeshuaa kohtaan. Mutta ne eivät suoristuneet kokonaan kunnioituksesta Rabbi Elieseriä kohtaan.

Silloin Rabbi Elieser otti esille vielä yhden keinon. Hän sanoi: ” Jos minä olen oikeassa, tulkoon ääni taivaasta, ja todistakoon minun oikeuteni.” Ja sen jälkeen taivaasta tuli ääni. Ja tämä ääni sanoi kaikille: ”Miksi te riitelette Elieser Rabbin kanssa? Hän puhuu aina totuuden”. Kun Rabbi Jeshua kuuli tämän äänen, silloin hän puhui sanat Toorasta. Tämä Tooran paikka oli 5 Mooseksen kirja 30:12, jossa sanotaan ”Se ei ole taivaassa”. Ja sillä tavalla tämä ristiriita päättyi.

Juutalaiset viisaat kumosivat taivaasta tulevaa ääntä. Miksi he tekivät tämän ratkaisun? Mitä tarkoittavat sanat, jotka Rabbi Jeshua lausui Toorasta? Rabbi Jeshuan ajatus oli siinä, että Toora annettiin Siinain vuorella. Ja tänä päivänä me luemme Tooraa, emmekä kuuntele sitä taivaasta. Ja Toora opettaa, että päätös pitää tehdä enemmistön perusteella. Kuitenkin tämä kuulostaa pelottavalta.

Tämän jälkeen tapahtui paljon ikäviä asioita. Juutalaiset viisaat polttivat kaikki mitä Elieser Rabbi oli päättänyt. Ja Rabbi Elieser sai kareh päätöksen. Hänet erotettiin seurakunnasta. On sanottu, että sinä vuonna kaikki oliivipuun hedelmät kuolivat. Ja kaikille naisille tuli keskenmeno. Ja tämän vuoden aikana tuli nälkä. Ja Rabbi Elieser jäi kotiin, eikä hänellä ollut paikkaa mihin hän olisi voinut mennä, ja rukoilla. Eikä hänen kanssaan pystynyt kukaan rukoilemaan.

Rabbi Elieserin vaimo oli päärabbin sisko. Ja Elieserin vaimo ymmärsi, minkälainen vaara hänen miehellään on, ja minkälaista vastuuta hän kantaa. Eikä hän antanut rukouksen hetkellä oman miehensä kaatua naamalleen. Hän ymmärsi, että jos tällainen rukous rukoillaan, niin se voi tulla taivaaseen asti. Ja hän ymmärsi mitä seuraamuksia siitä voi tapahtua monille muille ihmisille. Mutta yhtenä kertana vaimo ei nähnyt kuinka hänen miehensä rukouksen hetkellä kaatui naama alaspäin ja itki rukouksessa Herran edessä. Silloin hänen vaimonsa näki tämän tapahtuman ja sanoi hänelle; nyt sinä olet tappanut minun veljeni. Ja silloin samana hetkenä kuului

Shofarin ääni, ja julistettiin, että päärabbi, hänen veljensä kuoli. Sillä tavalla tämä surullinen tapahtuma päättyi.

Silloin kun me luemme jotain ihmeellisiä tarinoita, niin meillä on vapaa valinta. Emme voi uskoa siihen. Sillä ei ole mitään merkitystä onko Johanneksen leipäpuu siirtynyt ja kävellyt. Tai onko lähde kääntynyt vastapäin. Mutta kaikkein tärkein, mitä me voimme nähdä tästä historiallisesta tapahtumasta, se on Israelin kansan ja Jumalan välinen suhde. Toora on annettu Israelin kansalle. Ja Tooran sanan perusteella on annettu lupa käyttää oikeuksia ja tehdä johtopäätöksiä. Ja on annettu lupa tehdä päätöksiä ja tuoda totuus esille ihmisten mielen ja viisauden mukaisesti, eikä taivaallisen. Ihmisten viisaus ei ole täydellinen. Mutta se siinä on täydellistä, että se on ihminen. Ja tämä pohja tehdä päätöksiä ja tämä vakaumus, se on tähän päivään asti vakiintunut juutalaisten keskuudessa. Ja tämä mielipide on yleistynyt juutalaisuudessa. Pitää etsiä ihmisten totuutta, ihmisten keskellä. Pitää pyrkiä oppimaan Tooraa ja ymmärtämään Sanaa ihmisten viisaudella, eikä taivaallisella. Ja tähän päivään asti juutalaisuudessa on tämä peruste Sanan tutkimuksessa.

Toisaalta voi syntyä kysymys, miten voi olla tätä mieltä, vaikka tässä tarinassa kaikki muut saivat rangaistuksen. Tämä tapahtuma mitä nyt käsittelemme, se on Talmudissa monien muiden tapahtumien keskellä. Siinä on viisi erilaista tarinaa, jotka menevät peräjälkeen. Ja asia mikä yhdistää nämä tarinat on se, että mitä voi tapahtua, jos joku julkisesti loukkaa toista ihmistä.

Ja tämä käärme, joka on käytetty tässä tarinassa, se voi myös kuvailla kuristusta? Se voi kuristaa ja ahdistaa jotain ihmistä. Ja ongelma oli se, että juutalaiset viisaat eivät etsineet ihmisten viisautta. Eikä heillä ollut pyrkimystä löytää objektiivista totuutta. He pyrkivät kuristamaan ja alistamaan Rabbi Elieseriä. Ja sen takia tässä tapahtumassa on surullinen loppu. Totta kai ihmisen pitää etsiä totuutta ihmisen viisauden perusteella. Mutta päämäärä pitää olla nimenomaan totuuden etsiminen. Viisaiden ongelma tässä tarinassa on se, että heillä ei ollut päämäärää. Heillä oli ainoastaan toive, että he ovat oikeassa. Ja sen takia he saavat rangaistuksen.

Voi olla että he olivat niin ilkeitä ja etsivät omia etuja. Kun he kuulivat taivaasta tulevan äänen, he olivat varmasti etsimässä muita argumentteja. Mutta he eivät olleet silloin valmiina.

Ja samalla tavalla me voimme sanoa Rabbi Elieserin suhteen. Judaismissa on olemassa periaate, että pitää seurata enemmistön ääntä, ja jos enemmistö on yhtä mieltä, niin he ovat oikeassa. Ja Rabbi Elieser oli tietoinen tästä asiasta. Minkä takia hän vastusti yleistä mielipidettä? Koska hän oli tietoinen myös siitä, että enemmistön kanssa voi olla samaa mieltä vain siinä tapauksessa, jos enemmistö etsii totuutta. Ei saa olla samaa mieltä enemmistön äänen kanssa, jos he etsivät omia etujansa.

Monien vuosien kuluttua Rabbi Elieser sairastui vakavasti. Silloin kaikki juutalaiset viisaat tulivat hänen luokseen pyytämään anteeksi häneltä. Ja Elieser Rabbi antoi heille anteeksi, ja sanoi heille; Minä olen ollut tietoinen hyvin monesta laista, jotka ovat nyt jääneet vain minun tietooni. Talmudin kirjallisuudessa käytetään sellaista termiä, että kasvatetaan kesäkurpitsaa. Ja tämä laki koskee maataloutta. Sitä miten kasvattaa kasviksia ja eläimiä. Ja Rabbi Elieser sanoi heille:” Ei kukaan käynyt kysymään minulta tästä laista, paitsi Rabbi Akiva.” Ja tämä on lopputulos tästä surullisesta tarinasta.

Voimme kertoa vielä vähän Rabbi Elieseristä. Tämä Rabbi Elieser sai hyvin rikkaan tradition eli perinteen kaikista toisista juutalaisuudessa. Hänen opettajansa kertoi hänestä, että hän muistuttaa astiaa, joka on kaivettu maasta. Ja tämä astia on pinattua savea, niin ettei yhtään pisaraa vettä tipu tästä astiasta pois.

Eli Rabbi Elieser on juutalaisen tradition säilyttäjä omassa sukupolvessaan. Ja toinen juutalainen viisas sanoo, että jos laitetaan vaa'alle toiselle puolelle Rabbi Elieser ja toiselle kaikki juutalaiset viisaat, niin Rabbi Elieser painaisi enemmän. Ja tämän loukkaamisen takia hyvin paljon traditiota, perinnettä ei tullut esille, ja se unohdettiin.

Kaksi johtopäätöstä tästä historiasta me voimme tehdä. Ensimmäinen on se, että meillä pitää aina olla tavoitteena etsiä totuutta. Ylpeys ja oma itsetunto häiritsee tässä etsimisessä. Ja Tooran tutkiminen ja ymmärtäminen pitää olla ihmisten viisauden pohjalla. Eikä tarvitse odottaa sitä, että joku ilmestys taivaasta tulee. Juutalaisuudessa on Tooran tutkimisessa otettu käyttöön tutkia inhimillisesti, ihmisten viisauden pohjalta. Mutta valitettavasti tämä puhdas totuuden etsiminen Toorassa on hyvin harvinaista. Toora unohdetaan ja Jumalan Sana muutetaan. Ja tästä on hyvin paljon esimerkkiä.